

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 hirdetések mérsékelt árak szerint

▲ Lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Az első koronázás Magyarországon.

A magyar korona története egy szép legendával kezdődik.

II. Sylvester pápa Boleslev lengyel herceg számára készíttette azt, már jelen voltak a lengyel követek a Vatikánban, kik fejedelmük számára át akarták venni; már ki volt tűzve az ünnepélyes átadás napja, midőn az előtte való éjjel egy angyal jelent meg a pápa előtt ál-
 mában.

Az angyal azt mondá neki: hogy a koronát ne adja a lengyeleknek; holnap, a reggel első óráiban fognak jönni követek egy idegen országból, kik fejedelmük számára koronát kérnek, annak a homlokát illeri ez.

Másnap a reggel első óráiban követek érkeztek a szent városba, azon nép utódaitól, melynek rettenetes királya előtt hajdan reszkette és térdrehajtván kért kegyelmet Róma szent fejedelme.

Talán akkor, mikor Attila visszafordult Róma alól, valami intó sugallat azt adá tudtára, hogy a mi sebéket ő most a kereszténységen üt, azokat egykor az ő unokái fogják vérükkel visszafizetni s azért a magas trónért, a mit ő megígátott, századokig fognak öneléledzéssel küzdeni. A kalocsai érsek, Anasztáz a magyar követek vezére, lelkesült ékes-
 szózással festéle a pápa előtt a magyarok fejedelmét, Istvánt ki törvényt és vallást adott egy hatalmas nemzetnek, s Európát egy új országgal erősíté meg.

Sylvester lelkesedése az érsek szónoklata után e historiai szavakban tört ki:

„Engem neveznek *apostolinak*, de a ti fejedelmek *maga az apostol.*“

E dicső czim mindvégig megmaradt a magyar királyokon, s ezáltal a magyar korona egy országgal gazdagabb lett, mint más koronák; mely ország védelmében sok vért elhullatott, megtartásáért sok földi jót feláldozott: ez az ország pedig nem e földön való, hanem odafenn az égben.

A lengyeleknek szánt koronát ekként adá át Sylvester pápa az első magyar király számára s ez képezi a magyar korona felső részét.

S azon naptól fogva, melyen e szent jelvény az első magyar király homlokát érinté, meg volt örökítve a magyar nemzet létele e földön, ez volt a példabeszéd szerint *„azon kalap.“* mely alatt az ország sok ország boldogsága, véleménye és ereje egyesülten elfért.

A magyar korona alsó részét, a többi águ diadémot Dukas görög császár küldé később Geiza hercegnek.

Ezzel a legendával van összekötve ezeréves dicső történelmünk. A szent korona megtartá számunkra a házát, melyet Szt. István tett alkotmányos állammá.

Tulajdonképeni létünk a szent koronához van fűzve, mely a tulajdonképeni bonfoglalást, a keresztény Magyarország nagyságát és fényét hirdeti.

És e szent korona dicsőséggel szállt királyról-királyra, káprázó fénye mindig emlékeztetvén Szt. István nagy szellemére, böles törekvéseire.

Ez a fény világítja be a nemzet szabadságszeretetét, a trón és a király iránti hűségét és örök időkre biztosítja a haladó műveltség szellemét.

Jusson eszünkbe azon a napon, a melyen első apostoli királyunk Szent jobbkézét kísérik az Ur házába, a szentírás ama szava: „Az erény emeli a népeket.“

A harangzugás, az ünnepi hangulat emlékeztessen bennünket az ősi ére-
 nyekre, a tiszta erkölcsre.

Emeljük fel e napon szívünket az Éghez s imádkozzunk Szt. István emlékére, a magyar szent korona dicsőségéért.

A tanév kezdete.

Az iskola kapui, két havi vakáció után ismét megnyílnak és az iskolákban ismét megkezdődik a nyüzsgő élet. A pihenőt a munka váltja fel, a szellemi torna, mely most pihen.

A beiratásokra vonatkozólag a következőket jelenthetjük:

Az újpesti áll. polgári leányiskolában.

Az újpesti m. kir. áll. polgári leányiskolában az 1898—99. iskolaév szeptember hó 1-én a következő rendben veszi kezdetét:

Szept. hó 1., 2., 3., és 5-én bezárolag 8—12 óráig a növendékek beírása.

A beírásnál a sikeresen megtörtént himlőoltás (a 12 éveseknél az újraoltás is) szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urnak 1893. évi 18.547. sz. kelt rendelete alapján a felvétel feltételei:

a) az első osztályba legalább 10 éves oly leányok vételnek fel, kik az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel végezték.

Kik ezen tanulmányokról nyilvános tanintezettől bizonyítványt nem mutathatnak elő, azok felvételi vizsgálatnál kötelesek megfelelő előképzettségüket igazolni;

A „KÖZÉRDEK“ TÁRCZÁJA.

Kenese.*

Im elhoztalak, szacnyot öltött lélek
 Kéblem hajléka rabfűzek neked,
 Repülj sirályként hat a kéklő dének,
 A merre „Ó“ ment, — s ha elérheted,
 Mondd meg nekí, hogy árva hagytaí hon
 S a szivem fáj! Beteg vagyok nagyon...

Dalolra való édes kaszagással
 Kenese partján járj, hol zeng a tó,
 Kertben te ott, itt én s a bí egymással
 És hallgatunk mely, utoztató
 Mit ér itt ezrek zajszava nekem?
 Sünt a város ha „Ó“ mines velem!

Avart szoro őszszel ha visszatértek,
 Jertek hozzám majd: lelken és leány,
 S hábár meg mindig hervadáson értek
 És készen volna is már a fejtem;
 Szivemben — hullón ősz lomb bár s der —
 Véltek a nyar újra visszatér!

Chalupka Rezső.

Öt évig a francia idegenek légiójában.

(Egy újpesti ember Afrikában és Ázsiában.)

Elbeszélés után írta: Fregler A. István.

Az idén érkezett haza Franciaországból egy újpesti fiatal ember. Tyroier Arnoldnak hívják s mint hadogos-legény ezélt őt evvel ment ki az országból, hogy foglalkozást

* Fördőhely a Balaton északi, veszpremegeyi partján, délre szemben Siofokkal, dényugatra Balatonfüreddel.

keressen magának Utközben Franciaországba vetődött, a hol befogtak őtet az idegenek legiójába és elvitték Afrikába, majd Ázsiába s csak öt év elteltével bocsatották haza. Ennek az öt érnek érdekes története van itt megírva, melyből megismeri az olvasó az ottani viszonyokat: megtudja, hogy hogyan bannak ez idegen világreszekben az emberek egymással s mily szenvedésekkel kell megküzdeniök a légio-katonáknak, kiket a francia hadsereg idegenekből toboroz össze, a kik aztán örökös eltvoszedelmek között teljesítik nehéz szolgálataikat.

Utasunk elbeszélése így hangzik:

Elindulás Ujpestről.

Tyroier Arnold 1892 december 27-én indult el Ujpestről Bécsbe, a hol munkát keresett, de nem kapott, tovább utazott Münchenbe, honnan Augsburgba és így tovább egész a belga határhoz közel Aachin városba ért. Nehány napi ott tartózkodás után, átmenve a belga határon Lüttichbe érkezett, a hol egy szinten utazó fiatal emberrel találkozott, ki Stettinből utazván el, azt az ajánlatot tette, hogy folytassák utjukat együtt Franciaországba. Ajánlatát elfogadva, együtt indultak utnak. A hatarra érkezve oly rossz helyzetbe jutottak, hogy meg egy pohar vizet sem kaptak sehol, mert franciaul nem tudván beszélni, kénytelenek voltak német nyelven kérni mindent s midőn ezek azt hallották, egyszeriben a legnagyobb ellenségekke lettek, mert tudvalevő, hogy a francia a németet a legnagyobb ellenségenek tekinti.

Ilyen helyzetben, ellen-szomjan utaztak Franciaországban, a hol az első nagy városba Lillibe érkezve, ejjeli szállás után tovább mentek és utjukat Amians városba folytatták. Az elindulást követő napon két lovasrendőrrel találkoztak, kik felszólítottak irásaik előmutatására. Felmutatván irásaikat, mik idegen nyelven voltak kiállítva, természetesen nem tudták elolvasni, kijelentették, hogy elzárják őket, de előbb még megkérdezték, hogy akarnak-e az idegenek légiójába beállani. Nekik fogalmuk sem volt arról, hogy mit akarnak, de hogy megszabaduljanak az elzáratástól, beleegyeztek.

Ere a esendőrök mindjárt szabadon bocsatották őket s megmutatták az utat Amians városába. Az ut már két napig tartott és meg nem eltek ez idő óta semmit s az éhségtől ulfarsa össze-esott, mire szerencsére közelben egy ló volt, honnan vizet merítve, elesztgetni kezdte s ezután felocsudva, folytathattak utjukat.

Egy óra sem telt el, midőn meg ő rogyott a földre, a hol egy félóraig eszméletlenül feküdvé várta, míg társa vizet hozott s megismetelte az előbb nála lefolyt jelenetet. Erős természetűek lévén, ismét jó kedvvel folytatták utjukat és másnap reggel végre a városba érkeztek, a hol azonnal jelentkeztek a rendőrségnél, felkérve őket, hogy adjanak nekik valamit enni. A rendőrök is azonnal azt kerdezték, hogy akarnak-e elmenni Afrikába, az idegenek légiójába. Volt egy közöttük, ki német nyelven megmagyarázta,

b) a felsőbb osztályokba csak olyanok vehetők fel, a kik megfelelő életkorral jelentkeznek és a felvételi vizsgálaton igazolják, hogy kielégítő sikerrel mindazt es pedig az intézet tanterve által kijelölt mervben megtanultak, a mit az előző osztályokban az intézetben tanultak volna. Ezen szabály értelmében az elemi népiskola V-VI. osztályát végzett növendék felvételi vizsgát köteles tenni s csak ennek sikeres kiállításával vétetik fel a polg. iskola II-III. osztályába.

c) a felsőbb osztályba való felvétel az előző osztály tantárgyaiból való legalább elsőrendű bizonyítvánnyal eszközölhető.

A pótló-, javító és felvételi vizsgálatokat kerő folyamodványok f. é. szept. hó 1-ig nyújthatók be az igazgatóságnál. Később érkezett folyamodványok csak rendkívüli esetben vétetnek figyelembe. Ezen vizsgálatokért vizsgadíj nem jár.

A m. kir. áll. polg. leányiskolában a tandíj 6 frt. Beiratási díj 1 frt. Egyéb díjak: könyvtardíj 50 kr., értesítő díj 30 kr., a tanítói nyugdíjalpra 15 kr., összesen 95 kr.

A beiratási díj s egyéb díjak, valamint a tandíj első fele a beírás alkalmával, a tandíj második fele február hó elején fizetendő.

Tandíjmenteseket csak azon szorgalmas és jomagaviseletű növendékek nyerhetnek, kik a hatóságtól szegénységi bizonyítványt mutatnak fel. Az erre vonatkozó folyamodványok legkésőbb szeptember hó 1-ig nyújthatók be az igazgatóságnál, honnan a nagyságos kir. tanfelügyelő urnak fognak felterjesztelni. Megjegyzendő, hogy hanyagságot vagy rossz magaviseletet tanúsított növendéktől kedvezmény evközben megvonható.

A szegénysorsú növendékek kerelmekire az isk. könyvtarból tankönyvekkel is ellátatnak. *Gallauer Luiza, igazgató.*

Az újpesti áll. polgári finiskolában

Az újpesti állami polgári finiskolában az 1898-99. tanév szeptember hó 1-en veszi kezdetét.

A beiratások szeptember 1-től 5-ig 8 óra-tól 12 óráig fognak eszközölni.

A felvételi-, javító- és pótvizsgák szeptember 2. és 3-án d. u. 3 órakor tartatnak.

A felvétel feltételei: A polgári finiskola I. osztályába csak oly tanuló léphet: a) ki ele-tenek 9. évét betöltötte, b) kinek az elemi népiskola IV. osztályára kiszabott tantárgyakban kellő jártassága van.

A polgári iskola bármely osztályába felvétel minden oly tanuló, ki koránál fogva az illető osztályba beilik és azon osztályban megkívánta előkészültségről felvételi vizsgálat újban bizonyoságot tesz.

Javító vizsgálatra csak oly növendékek bocsátatnak, kik legfeljebb 3 tárgyból kaptak elégtelen tanjegyet.

hogy mit jelent és miből áll tulajdonképen a legio. A rendőrök látván, hogy eheznek s nyomorban vannak, természetesen mindjárt szep színekkel kifestettek, hogy milyen jó dolguk lesz majd ott; megtanultak francziául s több honfittarsúkkal is találkozni fognak, kik szinten ott vannak. Vegre a nagy rábeszélésre beleegyeztek, hogy belépnek a legio-ba, mire aztán mindjárt kaptak enni, sőt meg borral is kedveskedtek. Est-re szállást kaptak egy lelkesen és másnap reggel egy rendőr jött értük s a sorozó-bizottság elé vezettettek, a hol egy orvos megvizsgálta őket és mind a kettőt alkalmasnak találta. Az orvos vizsgálata után egy lözsliszt tüstent egy irást adott elejük, melynek tartalmát megsemmagyarazva, alá kellett írniok. Később tudták meg, hogy ezen irás arra kötelezett, hogy öt évig az idegenek legiojában szolgálnak.

Írásaik kiállításá után mindegyikük három frankot és 75 centimeket kapott és meg aznap este hat órakor egy közkatona kíséretében a vonatra ültek és egyenesen Párison és Lyonon keresztül Marsailésbe érkeztek, a hol már egy állású várakozotttréjük a For-Terésbe vezette őket. E várba érkezétkor egyebet sem láttak, mint csupa czellákat. Fölvezettek őket a vár ormára, a hol egy első osztályu katona volt, a ki mindegyiküknek egy-egy seprőt adott a kezébe és a nagy udvart kellett seprerniök. Ez volt első dolguk a franczia hadseregben.

(Folyt. köv.)

Pótvizsgára azon növendékek bocsátatnak, kik önhibájukon kívül valamely komoly elfogadható ok miatt nem jelenhettek meg a vizsgálaton, de a tanév vegeig rendszeren jártak iskolába.

A beírásnál a sikeresen megtörtént himlőoltás (a 12 éveseknél az újra oltás is) szabályszerű orvosi bizonyítvánnyal igazolando.

A fizetendő díjak: beírásdíj 1 frt. tandíj 6 frt. értesítő díj 40 kr., könyvtardíj 40 kr., tanítói nyugdíjalpra 15 kr.

A beiratás, értesítő s tanítói nyugdíjalap díjai mindenki által megfizetendők, a tandíj elengedésért azonban folyamodhatnak azon szorgalmas és jó magaviseletű tanulók, kik szegénységükel hatósági bizonyítvánnyal igazolják. A tandíjmentességre vonatkozó ker-venyek szeptember hó 1-ig nyújthatók be.

Figyelmeztetnek a tanulók, hogy tankönyveket addig ne szerezzenek be, míg az iskola-tól tankönyvjegyzéket nem kaptak.

Greizinger István, igazgató.

Az újpesti állami faipari szakiskolában

Az újpesti állami faipari szakiskola négy éves tanfolyam alatt növendékeit elméletileg és gyakorlatilag képzett iparosgegedekké neveli.

A gyakorlati kiképzést az intézettel egybekapcsolt műhelyekben veszik növendékeink szakavatott művezetőktől, felőleli az épület és burorasztalosságot, az esztergályozást és faragászatot.

A felvétel előjegyzés alapján történik, mely Árpád-ut 83. sz. alatt levő hivatalos helyiségben augusztus vegeig hetőnapokon 8-12 óráig történik; eredményéről az érdekeltek idej-korán értesítetnek.

Növendék van kétféle: rendes és rendkivüli; ezek közül sem az egyik, sem a másik beirat si vagy tandíjnal nem fizet, ehelyett azonban a beiratásnál kivétel nélkül 3 frt műhelyi biztosíték fizetendő, mely a növendék által esetleg okozandó karok fedezésére szolgál.

A felvétel feltételei: rendes növendékek-nél az elemi iskola VI., vagy valamely közepiskola II. osztályának, vagy pedig az iparos tanonciskola III. osztályának sikeres bevezését tanúsító bizonyítvány és a 12. életév betöltése.

Rendkívüli növendékekül felvételnek oly tanulók, a kik egyes ismeretekben akarják magokat tovább képezni és ahhoz képest a szükséges előkészültséggel bírnak.

Gulhoff György, igazgató.

A rákospatotai öze Stettner-féle áll. engedélyezett polg. és elemi leányiskolában

Tisztelettel értesítetnek a t. Cz. szülők, hogy a Rákospatotán fennálló Stettner-féle leánynevelő- és tanint-zelben az 1898-99-ik tanévre folyó évi augusztus hó 29-en megkezdődnek a beiratások a polgári és elemi-iskola osztályaira. A beiratási díj 1 frt.

Mint-hogy értesemre esett, hogy a t. szülők azon aggodnak, vajjon másik tanítóné fog-e az elemi osztályokban tanítani, ennelfogva tudatom egy-zersmind, hogy új tanítónéval szerződtem, ki a gyermekekkel szeretettel fog bántani.

Kell Rákospatotán, 1898 augusztus hóban. *öze, Stettner Istvánné, igazgató.*

TÖRVENYHATÓSÁGI ÉLET.

— Pestvarmegye közigazgatási bizottsága múlt csütörtökön del-öltt Bóniczky Lajos alispán elnöklésével ülést tartott, a melyen Fazekas Cisztáv főjegyző mindenekelőtt bemutálatta a miniszterelnök-höz fölterjesztendő felévi jelentést.

E jelentés konstantálja, hogy a lefolyt fel-évből figyelemreméltó társadalmi mozgalom nem fordult elő. Bar a szociálistáknus itt-ott még felütötte fejet, a mezei munka általában teljes nyugalommal folyt. E kedvező eredmény elérésére nagy hatással voltak a jó termés, kormányrendeletek, az új munkástör-veny és egyéb erőves intézkedések. A mezei munkások egy töredéke ugyan, a mely ideje korán vonakodott szerződést kötni a munka-adókkal, munka nélkül maradt, de ezek nagyobb zavart nem okoztak, mert idegen munkásokkal helyettesítettek őket.

A munkanelküliek utobb belátták, hogy helytelenül eselekedtek s atköztek is érte a szocialista agitátorokat, a kiknek hitele ezzel tetemesen megesappant. Ha a munkásokkal szemben továbbra is alkalmazni fogják ezt a szigort, előbb-utóbb meglesz a kellő eredménye s mihamar visszatérnek majd a normalis állapotok.

Főlemliti ezután a jelentés, hogy ez új munkástörvény vegrehatására a rendezett tanácsu városokban inkább a rendőrkapitányok lennének hivatva, mint a polgarmesterek, a kiknek nagyon sokféle ágazodik el a te-endőjük. Megemlekezik a betegsegítő pénztárakról, melyek szepen fejlődnek s működésük meggátlásától tartani nem lehet. A lefolyt évben a kivándorlás csekély volt; egészben néhány család vándorolt ki Amerikába vagyonszerzés ezeljából. A közegészségügy tekintetében különös panasz ninesen. Az idei termés elég kedvező volt, de sajnos, a jegvi-har nagy pusztításokat vitt véghez, különösen a felső járásban, ugy, hogy a varmegye mintegy harmadreszen egészen megsemmisítette gazdák reményeit.

A jelentést a bizottság tudomásul vette. Bejelenti ezután a főjegyző, hogy az újpesti anyakönyvvezetői állás, a melynek eddigi viselőjét a belügyminiszter hivatalától megfosztotta, megüresedett. Ennelfogva ez állásra pályázatot hirdettek, a melyre 37-en jelentkeztek. A belügyminiszter a folyamodókra meze véleményt kert a közigazgatási bizottságtól, amely első helyen Rakóczy Aladart, második helyen Navarra József borosjenői jegyzőt, harmadik helyen Nemeth Bela hidegkúli jegyzőt, negyedik helyen báró Tunk Jenő állami lisztviselőt és ötödik helyen Bak-sai Sándor anyakönyvvezetőhelyettesét ajánlja a kinevezésre.

Bárczy László kir. pénzügyigazgató jelentése szerint, Pestmegye területén az egyenes adónál a múlt hónapban 150,000 frt 22 1/2 kr. folyt be, míg tavaly júliusban 179,450 frt 35 és fél-kr-t fizettek be; így tehát a esőkkenes 29,444 frt 13 kr. A hadmentességi díjak s a közvetett adók is általában kevesbé kedvezően folytak be tavaly. A befizetések esőkkenesének legfőbb oka az, hogy az arató-munkálatok meg ünemenekteljesen befejezve s a termés értékesítése folyamatban van.

Tóth József pestmegyei kir. tanfelügyelő, a folyó ügyeken kívül bejelentette, hogy az elmúlt hónapban több — különböző felekezetű iskolát segélyezett, kisebb-nagyobb összeggel.

ORSZAGOS HIREK.

— Az 1897. évi állami zarszámadás. Az állami számvévszek befejezte a részletes zarszámadások szerkesztését s hozzáfog most már az összesítő és lezáró munkához. 1897-diki zarszámadás — az alapokat is ideértve — több mint 600 részletes zarszámadást fog nyújtani, melyeknek eredményeit egybefoglalva, már legközelebb kikészítik a som-mazatot, továbbá az államháztartás mérlegeit s azt a részletes jelentést, melylyel az állami számvévszek az évi zarszámadást a törvény értelmében kíséri. E munkákkal előreláthatólag augusztus hó vegere elkeszülnek, hogy az egész zarszámadás az országgyűlésnek, mi-helyt ismét összeül, azonnal bemutatatható legyen.

Heti tájékoztató.

Augusztus 31 nap.

18. Csütörtök. *Ilona*. I. Ferencz József királyunk szül. 1830. Lóverseny Budapesten (3 nap.)

19. péntek. *Lajos*. Horváth Mihály történetíró megh. 1878.

20. szombat. *István király*. Diebitsch orosz tábornok átkel a Balkanon 1829. Lóverseny Budapesten d. u. 3 órakor. (4. nap.)

21. vasárnap. *Bernát*. Rudolf trónörökös szül. 1858. Lóverseny budapesten d. u. 3 órakor. (5. nap.)

22. Hétfő. *Timód*. A nemzeti színház megnyitása 1837-ben.

23. Kedd. *Fülöp*. Kazinczy Ferencz megh. 1831. Lóverseny Budapesten delután 3 órakor. (6. nap.)

24. szerda. *Bertalan*. A hugonották kivégzése, a Szt. Bertaláni éj 1572.

HIREK.

— **Esküvő.** Bendtner Győző: a Légrády vestvérek könyvnyomdájának helyettes ügyvezetője, vasárnap tartotta esküvőjét Ujpesten Hartmann Paula kisasszonnyal. Hartmann hajógyári igazgató bájos leányával. A délelőtti történt polgári egybekelest delután 6 órakor követte az egyházi esketés, melyet Illek Vincze ujpesti plébános végzett, aki nagyhatású beszédet intézett az ifjú párhoz és a nagyszámu díszes násznéphez: melynek soraiban ott volt Légrády Károly orsz. képviselő is nejevel, valamint Wolfner Tivadar a gödöllői kerület képviselője. Az esketést a polgári körben 100 személyre rendezett nászlakoma követte sok felkőssöntővel.

— **A Kárpátok között.** Zsoldos János főjegyző és Boda Aladár mult szombaton utazott el Ujpestről s vasárnap már Poprad-Felkán voltak, a hol Boda Aladár belmunkatársunk értesítése szerint kitűnően érzik magukat. Ezzel egyidejűleg értesítjük olvasóinkat, hogy Zsoldos János főjegyzőt Hevesi Vilmos aljegyzőt, Hevesi Vilmost Berényi Antal, Boda Aladárt pedig Molnar Bela helyettesíti.

— **Szerkesztőnk mint nagybacsi.** Szerkesztőnk öcsésének, Erschinger Ignác Károly jezzini aljegyzőnek neje tegnap egészséges fiúval lepte meg férjét. Így lapunk szerkesztője egy napos nagybácsi.

— **Az ujpesti anyakönyvvezető-jelölés.** A mint lapunk más helyen olvasható, Pest-megye közigazgatási bizottsága 37 pályázó közül 5-öt jelölt az ujpesti anyakönyvvezetői állásra, első helyen Rakóczy Aladár fogyasztási főnököt. Azt hisszük a belügyminiszter tekintettel lesz arra, hogy Ujpestre, Ujpestit nevezzen ki, még pedig Rakóczy Aladárt, aki-ben Ujpest közönségének bizalma összpontosul és nem fog nekünk alkalmat adni arra, hogy az anyakönyvvezetőnek azt mondhassuk: »Utazogod ugyilatsz idegen«

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk mai számában kezdődő tárczára felhívjuk olvasóink figyelmét, mely Tyroler Arnold ujpesti bádögösgösd afrikai és ázsiai eleményeit fogja leírni. A mint értesülünk a derek iparos érdek teljesen megtörve állás nélkül van, kerjük a nemeslelkű embereket, hogy csekely adományokat részére szerkesztőségünkbe juttatni sziveskedjenek.

— **Óvodai vizsgák.** A községi óvodákban, holnap pénteken d. e. 9 órakor lesznek a vizsgák. Figyelemmel fogjuk kísérni, az apróság első vizsgakíséreltet.

— **Az ideai udvari vadászatok.** Az ideai őszön nagy udvari vadászatok lesznek Gödöllőn amelyre már javában folynak az előkészületek. A gödöllői, szent-királyi, szadai, besnyői, babati és isaszeghi erdőkben igen nagy a vadállomány. A szarvasok és őzek negyven-ötven főnyi csoportokban járnak az erdőn. A királyi vadakat a koronauradalom erdészei feltékenyen őrzik.

— **Az ujpesti ag. h. ev. egyház javára** rendezett nyári táncvigalom alkalmából felállítottak: Wolfner Tivadar 30 frt, H. A. 20 frt, N. N., Egyedi Lajos, gr. Karolyi Sándor 10 frt, Könyves-Tóth-Zacharia gyár, Ujpesti kereskedelmi és iparbank, Mauthner Mihály, Wolfner Gyula és Tarsa 5 frt, Wolfner Nándor 4 frt 50 kr., Pamut-fonó és szövő gyár 4 frt, Gömöröy Oszkár, Grams György, Fluhl Ágostonné 3 frt, Mauritz Gábor, Csepessanyi Béla, Szőnyi Richárd, Kárpáti János, Gal-launer Luiza 2 frt, Winkler Nándor, Schmiederer István, Hedervári Soma, Kiss Sándor dr, Ivánka Pál, Weisz M. Walter, Körösi Lajos, Heidrich Ignác 1 frt 50 kr., Bob-csek István, Tiefenbach Lajos, Gsonka Gyula, Neuman Ede, Kovács Kálmán, Fekete Gedeon, Droppa Vilmos, Hochbaum Jakab, Friedmann Ede, Váradi Ignác, Antonny István, Farn-heim Zsigmond, Szel Manó, Heil Józsefne, Fuchs Antal, Fuchs Ignác dr., Meleghy Mik-lósne, Salgó Miksa, dr. Venetianer Lajos, Gurá-nyi István, Kőszeghy Árpád, Khon és Fried, Sávely Dezső 1 frt, Keresztes Antal, Bara-nyovszky János, N. N., Steiner Samu, Laki Bakics J. Szalay István, Klauy Lipót, Szék-ely Lajos, Dezső Lajos, Rónai Géza, Fröhly Lénárd 50 kr., Tóth János 30 kr., N. N., 20 kr. Fogadják a nemesszívű adakozók egyhá-zunk melyeséges halálját és köszönetét. Az el-nökség. (A folytatolagos kimutatás követ-kezik.)

— **Uj kör.** Ujpesten e hó 14-én alakult meg nagy érdeklődés mellett az »Ujpesti Petőfi kör.« Az alakuló kör vezetősége felhívja a ke-reskedő és iparos ifjúságot, hogy minel több-ben a körbe lépni sziveskedjenek. Hivatalos órák: kedden és csütörtökön este 8—10 óráig a Máté Ambrus-fele vendéglő külön helyiségekben.

— **Czigányzene hangverseny.** Ma csütörtök-ön este Csóka Joska kitűnő cigányzenekara fog a Podruzsik Ferencz-fele vasut-utcai vendéglőben hangversenyezni.

— **Művészestély.** A szent-andrei nyaralók vasárnap tánczszal egybekötött hangversenyt rendeztek. A kitűnő műsor egyes számait Sz. Tomori Melissának, a Magyar színház tagjának, eneke és szavalata, Zimmermann Ká-rolynak a magyar királyi operaház tagjának, zongorajátéka és Szentmiklóssy Belának, a Magyar színház tagjának, eneke töltötte be.

— **Gyermekelőadás.** Már regen nem ta-pasztaltunk olyan érdeklődést és feszült figyelmet, mint a minővel ez a nagy gyermek-sereg hetfőn delután félnegy órakor várta a gyermekelőadást, mely három mulattató gyermekjátékból állott, még pedig: »Az ördög fia«, »Egérczinczögés« és »Egy nyu-galmas lakás Ujpesten«. Az apró műkedvelők nagyszerűen állták meg helyüket, úgy hogy az apró vendégek nem fogytak ki a mulatás-ból es kacagásból. De meg is tapsolták szor-galmasan az ügyes kis szereplőket, a kiknek neveit ügyes játéknakért ide jegyezzük: Fuchs Margit, Sugár Böske, Weisz Margit, Deutsch Hermin, Horváth Teréz, Berner Margit, Balog Róza (nagyon esinos magyar leány volt), Ros-senzweig Jolán, Schnitzer Gyula, Grosz Márton, Deutsch Vilmos, Lebovits Nándor, Roth László és Cserép Gyula. A darabokban elő-fordult tánczokat Sugár Böske és Balog Róza tánczolták igen ügyesen. Berner Margit és Roth László pedig szépen énekeltek. Az elő-adás nagyszerű sikere Lőrinczy Erzsike színi-rendező nagy érdeme, ki nagy fáradsággal betanította a kicsinyke művészeket.

— **A „Niobe“ előadás** iránt, mely e hó 27-en este 8 órakor lesz a Colosseumban, ugy Ujpesten, mind a környéken nagy érdek-lődés mutatkozik. A próbák javában folynak, minek folytán a vígszínháznak ezen újdon-sága szép sikert fog elérni Ujpesten. A szere-pék jó kezekben vannak betéve, úgy hogy si-keres előadásra van kilátás. Az előadason közreműködnek: Lőrinczy Erzsike, Rottler Margit, Grosz Sarika, Bujdosó Marika, Spit-zor Róza, Lőrinczy Aranka, Martingano Jo-zsef, Spitzer Adolf, Berenési László, Hendei Ödön és Rottenburg Henrik. Rendező: Lő-rinczy Sándor, Szóó: Drahos Nándor. Be-lepti-díj: személyjegyz 60, családjegy 1 frt 50 kr. A tiszta jövedelem egy létesítendő ifjusági művész-kör javára fordítatik. Az előadás után táncz a színházban pedig Amor tréfa posta lesz.

SPORT.

Budapesti nyári lóversenyek.

— A nyári meeting, amely e hó 14-en vette kezdetét és bezárólag e hó 30-áig tart, néhány rendkívül érdekes futam eldöntését hozza magával.

Az első nap főfutamát az igazgatósági díj kepezte, amelyben 1400 méteres távon Derby-lovaink mérköztek az idősebb evjárat je-lesebb képviselőivel.

A hetfői versenyek közt került eldöntésre a 10 ezer koronás nyári handicap, amelyben Szolgabíró vitte el a díjat.

A budai-díj kepezi a mai, harmadik nap főfutamát. A benevezettek közt találjuk Ma-kót, Hebet, Primulát, Göherit és Mornyt.

Szent István napján kerül eldöntésre a meeting legértékesebb futama, a Szent István díj, amelyre Doria a ring favoritja, míg a ket-tős ivadékversenyt 25 ezer koronájáért augusz-tus 21-en mérköznek telivérek.

A budapesti díjért (12 ezer korona) a 2800 méteres távon 23-an száltak a sikra a háromévesek az öre ebb lovakkal.

E hó 25-en kerül sorra a ketvévesek han-dicapja, míg az elnöki díj (tisztelődíj és 8000 korona) sorsa augusztus 27-én dől el.

A királyne-díjért és a nyári kísérleti ver-senyért e hó 28-an, az állványdíjért az utol-só napon (augusztus 30.) mérköznek telivé-reink.

A nevezésekből következtetve, remek sportra van kilátás és a közönség szép futamoknak és heves finisheknek lehet szemtanuja.

Az érdekes versenyekről sport tudósítónk a következőképen számol be:

Első nap, Vasárnap, aug. 14.

I. Dunai díj. 3000 kor. Tav. 2400 m. Első: Duna, lov. Peake; második: Shanhon; lov. Adams; harmadik: Weatherbound, lov. Poole. Tot. 5: 41.

II. Háromévesek gátversenye. 2000 kor. Tav. 2400 m. Első: Gábor, lov. Williamson, második: Ex offo, lov. Kapusek; harmadik: Cereál, lov. Csompora. Tot. 5: 6.

III. Igazgatósági díj. Tisztelődíj 2400 kor. és 8000 kor. a győztesnek, Tav. 1400 m. Első: Mirkó, lov. Sharpe; második: Tip-Top, lov. Barker; harmadik: Plikus, lov. Bulford. Tot. 5: 18.

IV. Handicap. 3000 kor. Tav. 1600 m. Első: Ghest' Virid, lov. Bulford; második: Foth Park, lov. Wilton; harmadik: Bébé, lov. Adams. Tot. 5: 40.

V. Eladóverseny 2000 kor. Tav. 1000 m. Első: Lelencz, lov. Barker; második: Szity-tya, lov. Opatoczy; harmadik: Rege, lov. Adams. Tot. 5: 69.

VI. Kétévesek eladóversenye. 2000 kor. Tav. 1000 m. Első: Chryseis, lov. Sharpe; másod-dik: Grimaldi, lov. Adams; harmadik: Pehely lov. Cleminson. Tot. 5: 10

VII. Welter Handicap. 2000 kor. Tav. 1100 m. Első: Or-chef, lov. Hyams; második: Palota, lov. Sands; harmadik: Garibaldi, lov. Cleminson. Tot. 5: 36.

Második nap, Hétfő, aug. 15.

I. Nyeretlenség díja. 2000 kor. Tav. 1600 m. Első: Jammerfetzen, lov. Adams; másod-dik: Enying, lov. Ibbett; harmadik: Deseő, lov. Hesp. Tot. 5: 30.

II. Háromévesek gátversenye. 2000 korona. Tav. 2400 m. Első: Trycky, lov. Williamson; második: Máj be, lov. Csompora. Tot. 5: 5.

III. Nyári handicap. 10000 kor. Tav. 1600 m. Első: Szolgabíró, lov. Adams; másod-dik: Aga, lov. Poole; harmadik: Wie Seide, lov. Cleminson. Tot. 5: 76.

IV. Államdíj. 4000 kor. Tav. 2400 méter. Első: Rose of Kildare, lov. Sharpe; második: Kelet, lov. Adams; harmadik: Palmatoki, lov. Bulford. Tot. 5: 12.

V. Handicap. 3000 kor. Tav. 1400 méter. Első: Gonosz, lov. Charpe; második: Mauri-tius, lov. Gilchrist; harmadik: King Amphion, lov. Barker. Tot. 5: 11.

VI. Eladó kétévesek handicapja. 2000 kor. Tav. 1000 m. Első: Maspue, lov. Poole; másod-dik: Pimasz, lov. Sharpe; harmadik: Palma, lov. Ibbet. Tot. 5: 114.

VII. Czikotai díj. 3000 kor. Tav. 1100 m. Első: Deaft Dumb, lov. Sharpe; második: Szeszely, lov. Wilton; harmadik: The Wen-nings, lov. Barker. Tot. 5: 11.

Színház, művészet.

Színhaznyitás. A magyar színháznak két hónap óta zárt kapui szerdán, augusztus 17-en, este fél nyolcz órakor nyiták meg a közönség előtt. Első előadásul a kikapós patikárus került színre. Gandillot e bohózatát a mult eszlendő legnagyobb sikerű darabjai: az Aranylakodalom, A gesák és A Miklu lányok követik ő felsége a király születésnap-ján, csütörtökön, ünnepi előadásul az Arany-lakodalom, Beóthy László és Rakosi Viktor látványos alkalmi darabja kerül szíre hat-vanadszor. Ugyanezt ismétlik Szent István napján, szombaton is, a rákövetkező napon, vasárnap pedig A gesák-ot adják hatvan-hatodsor, hogy a Budapestre érkező vidékiek mindket darabot láthassák. A jövő hét végén első bemutatoul Bium és Toche híres bohóság-gát, a Madame Mongvain-t eleveníti föl a színház, a kés története címvel.

A népszínház új primadonnája Blaha Sári-ka lesz, aki október 16-án lép az intézet kötelekebe. Náday Ilona megvállik a népszin-házról. Hegyi Arankát persze bajos lesz egy-hamar pótolni. Kopácsy Juliska és Palmay Ilka vendégszereplései egy ideig talán nel-külözhetővé teszik egy igazán elsőrendű mű-vésznő szerződését. Porzolt Kálmán igaz-gató Balog István Ludas Matyi című nep-színművének fölfrissítését tervezi és Kisfaludy

Károly egyik nepszínművét is elő akarja adatni.

A vigozház megnyitása. A Vigozház művész tagjai teljes számmal már visszaérkeztek s szorgalmasan próbálják a legközelebbi ujdonságot, a Prony-utcai ur című francia bohózatot. Az idény megnyitó előadásul Bisson kitűnő bohózata, a Hálókocsik ellenőre fog színre kerülni s a hét műsora a következőképen van összeállítva: Csütörtökön aug. 18-án: Hálókocsik ellenőre. — Pénteken aug. 19-én: Mozgó fényképek. — Szombaton aug. 20-án: Hálókocsik ellenőre. — Vasárnap aug. 21-én: Mozgó fényképek. Hétfőn aug. 22-én: Feri kisasszony. — Kedden aug. 23-án: A hálókocsik ellenőre. — Szerdán aug. 24-én: Mozgó fényképek. — Csütörtökön aug. 25-én: A hálókocsik ellenőre.

IRODALOM.

Az Egészség Bibliája. Igen hasznos és tanulmányos könyv hagyta el a napokban a sajtót: Az Egészség Bibliája címen, a melyet Gálffy Lajos pestmegyei kir. tanfelügyelői töltnök írt. A könyvben népiesen, világosan beszél az egészség feltételeiről, a tisztaságról, mozgásról, levegőről, ruházatról, testtartásról, játékról, testedzésről, szóval az egészségről, a legtöbbször előforduló betegségről és a legelső segélynyújtásról. Ez a kis könyv már régen éreztet hiányt pótol, megfelel azoknak, amiket a miniszter céloz, s a miből a népegészségügyi törvény megbozátala várható. A gyermekek és szülőknek nagy hasznára fog válni az olvasó népies könyv. A mű kapható szerzőnél Budapesten, VIII. Gyöngy-tyuk-utca 10. szám. Ára 12 kr. Melegen ajánljuk olvasóinknak.

Szépirodalmi csarnok.

Bűnösök házassága.

— Regény —

Írta: *Erschinger Jánosné.* 14

Az ajtó kinyílt és ók egy kicsiny szobába léptek, egy lámpa világította meg e csodála-

tos elragadó kis helyiséget. Köröskörül a fal mentén duzzadó pamlagok diszelegtek, a közepén éppen annyira, hogy a pamtagon ülő elérje, állt egy aranydíszítésű márványasztalka, a melyen ezüst tálcán kristály serlegekben burgundi bor volt. A belépőkön kívül csak két, kiváló szép hölgy volt a szobában, de a kiknek kihívó tekintetük, kacérságukat jellemző ruházatuk, — daczára annak, hogy Marion e válságos helyzetben női társaságot óhajtott. — a lehető legrosszabb benyomást tettek Marionra, ki ösztönszerűleg érezte, hogy ezek nem olyan nők, miszerint társaságukat önként kereste volna és bizonyára az első idegen férfinak, kivel a kertben találkozott, előnyt adott volna felettük.

— Jó estét! mondá az öreg ur, lehetőleg szelid ábrázattal, — jó estét gyermekek, egy szívességre kérlek benneteket.

— Bármit uram, bármit — kiáltá az egyik, kinek kiejtése és gesztusai olasz nőre vallottak — csak szerelemet ne kérjen.

Az öreg mosolyogva, megfenyegetve őt szólt:

— No, no Laura kisasszony, hiszen eszemben sincs udvarlótól eleszabitani.

— Bajosan is menne — mondá Laura gnyosan.

— Azert az én szelid Castildához fordulok, ki keresemet bizonyára teljesíteni fogja.

— És miben áll e keres? — kérde a másik hölgy, kinek érdekes barna arca, tüzes szénfekete szeme a spanyol nőt árulták el.

— Arra akarom kérni, hogy e gyöngéd gyermeket, addig a míg oda át a teremben, elvégzem a kártya-parfimat, magánál tartsa.

Castilda a piruló leánykát tetőtől-talpig szemlélgette.

— Tehát Isten vele kedves gyermekem — folytató Marion védője, — itt hagylak teged jó, nagyon jó társaságban; a mit szemed, szad kíván — gyümölcsöt, süteményt, vagy bort, mindent hozni fognak neked. Castilda lesz oly jó nevemben a parancsokat kiadni. Különbén fivérédet, a mily gyorsan csak lehet magammal hozom.

Azzal elment, miután a két hölgynek kezével csókot intett.

— Milyen fiverről beszél? — kérde Laura.

— Az én jogász fivéremről, Gautierről — felelé Marion.

— El akarod velünk igazán hitetni, hogy fivéred az, kinek kedvéért a »Pálmafaba« jöttel?

— Ki legyen más?

A két hölgy hangos kacagásba tört ki.

Marion sértődötten hallgatott.

— Ne haragudj, — mondta Castilda nyugtatólag, — nem vesszük tőled rossz neven, ha egy fivért keressz. Hová való vagy?

— Nantesi.

— Ah most már valóban belátom, hogy igazuk van azoknak, a kik azt állítják, hogy a bretagneiak ravaszok, de legravaszabbak a Nantesiak egész Bretagneban.

— Az valóban sajtáságos, hogy fivéredet keresed és egy Car... egy másikat találasz.

— Azzal az urral a kertben találkoztam.

— Hát a kertben is voltál már? — nevetett az olasz nő.

— Miért ne? a kert gyönyörű.

— A két hölgy újra kacagni kezdett. Marion lassan-lassan érteni kezdé az összefüggést, az ablakon kitekintve látta, hogy már szinte éjszaka lett.

— Istenem! — mondá — már éj van.

— Az éj a szerelem barátja.

— És a Car... az az ur, a ki teged ide hozott, nagyon is szerelmes pástör.

Ujra hangos kacagás.

— Hát igazán azt hiszik... — kiáltá Marion felhaborodva.

— Azt hisszük, — felelé Laura — hogy te a ravasz nantesiek legravaszabbja vagy és hogy mi, ha szinten oly okosak volnánk mint te és a helyett hogy szegény tiszték és jogászok barátságát keressünk, inkább ily öreg urak barátságát igyekeznünk megnyerni, minő a te öreg urad, — már régen négyes fogatu hintón járnánk.

(Folyt köv.)

ISKOLAKÖNYVEK,

iskolatáskák, rajz- és írószerek,

➡ körzők, rajztáblák, ➡

vászonfedelű irkák legujabb kiállításban,

diszes fedelű, elsőrendű fiemei rajzpapirból készült rajztömbök,

legfinomabb fekete, piros és kék ténák, chinai tusok

legjutányosabb árakban, pontos kiszolgálás mellett

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fióküzlet: István-tér és templom-
utczu sarkán.